

Dz. U. 2001 Nr 73 poz. 762

U S T A W A

z dnia 8 czerwca 2001 r.

o dopłatach do oprocentowania kredytów eksportowych o stałych stopach procentowych

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady udzielania dopłat z budżetu państwa do oprocentowania kredytów eksportowych o stałych stopach procentowych udzielanych na okres co najmniej 2 lat w celu finansowania umów eksportowych zawieranych przez krajowych dostawców.

Art. 2. Użyte w ustawie określenia i skróty oznaczają:

- 1) Program DOKE (Program Dopłat do Oprocentowania Kredytów Eksportowych) – system polegający na wzajemnych okresowych rozliczeniach między Bankiem Gospodarstwa Krajowego a bankami udzielającymi kredytów eksportowych, na podstawie Umów DOKE, w ramach którego banki mogą uzyskać z budżetu państwa, za pośrednictwem Banku Gospodarstwa Krajowego, dopłaty do oprocentowania kredytów eksportowych;
- 2) Umowa DOKE – umowę w sprawie objęcia kredytu eksportowego Programem DOKE zawieraną przez Bank Gospodarstwa Krajowego z bankiem;
- 3) bank – udzielający kredytów eksportowych bank krajowy, bank zagraniczny lub międzynarodową instytucję finansową w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 2187, 2243 i 2354);
- 4) kredyt eksportowy – kredyt dla zagranicznego nabywcy lub jego banku, udzielany przez bank w celu finansowania umowy eksportowej, a także kredyt dla krajowego dostawcy, refinansujący udzielony przez niego w tej samej walucie, według takiej samej stopy procentowej i takiego samego rozkładu spłat kredyt na rzecz zagranicznego nabywcy;
- 5) stałe stopy procentowe – stopy CIRR (stopy referencyjne oprocentowania rynkowego) lub inne stałe stopy procentowe dla poszczególnych walut,

Opracowano na podstawie t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 208.

ogłaszane okresowo przez Sekretariat Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), wyznaczające minimalny poziom stóp oprocentowania kredytów eksportowych w państwach będących uczestnikami Porozumienia OECD w sprawie Wytycznych dla Oficjalnie Wspieranych Kredytów Eksportowych z dnia 1 kwietnia 1978 r.;

- 6) koszty finansowania – element kalkulacji wzajemnych okresowych rozliczeń między Bankiem Gospodarstwa Krajowego a bankiem w trakcie wykonywania Umowy DOKE, stanowiący sumę stawki marży bankowej oraz rynkowej stawki oprocentowania krótkoterminowego w walucie kredytu eksportowego;
- 7) marża bankowa – procentowe wynagrodzenie należne bankowi z tytułu udzielenia kredytu eksportowego;
- 8) umowa eksportowa – umowę sprzedaży, umowę dostawy lub inną odpłatną umowę o charakterze cywilnoprawnym, zawartą przez krajowego dostawcę z zagranicznym nabywcą lub podmiotem działającym na jego zlecenie, na podstawie której następuje nabycie krajowych towarów lub usług;
- 9) wartość umowy eksportowej – kwotę, która ma być zapłacona przez zagranicznego nabywcę lub podmiot działający na jego zlecenie krajowemu dostawcy z tytułu nabycia, na podstawie umowy eksportowej, krajowych towarów i usług, bez uwzględnienia kosztów lokalnych i odsetek od kredytu eksportowego, przy czym koszty lokalne są rozumiane jako wydatki na towary i usługi w kraju nabywcy, które są niezbędne do wykonania umowy eksportowej, z wyłączeniem kosztów prowizji pośredników handlowych w kraju nabywcy;
- 10) krajowy dostawca – przedsiębiorcę, o którym mowa w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646, 1479, 1629, 1633 i 2212), mającego miejsce zamieszkania albo siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i który wykonuje działalność gospodarczą w zakresie eksportu krajowych towarów lub usług;
- 11) zagraniczny nabywca – osobę zagraniczną lub przedsiębiorcę zagranicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 649 i 1293), nabywających krajowe towary lub usługi od krajowego dostawcy na podstawie umowy eksportowej;
- 12) Korporacja – Korporację Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych Spółkę Akcyjną działającą zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o gwarantowanych

przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1378);

- 13) towary krajowe – towary w rozumieniu *art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 8 stycznia 1993 r. o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz. U. poz. 50, z późn. zm.¹⁾)²⁾*, całkowicie uzyskane lub wyprodukowane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez krajowego dostawcę, bez udziału towarów sprowadzonych spoza tego terytorium albo z ich udziałem nieprzekraczającym procentu ustalonego w przepisach wydanych na podstawie ustawy, o której mowa w pkt 12;
- 14) usługi krajowe – usługi w rozumieniu art. 4 pkt 2 ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym świadczone przez krajowego dostawcę.

Art. 3. 1. Kredyty eksportowe, o których mowa w art. 1, są udzielane na okres co najmniej 2 lat przez banki w walutach, dla których są ustalane stopy CIRR, zagranicznym nabywcom lub ich bankom, a także krajowym dostawcom w celu zrefinansowania kredytów udzielonych przez nich zagranicznym nabywcom.

2. Kredyt eksportowy może zostać objęty Programem DOKE, o ile umowa eksportowa przewiduje zapłatę przez zagranicznego nabywcę zaliczki gotówkowej, w wysokości nie mniejszej niż 15% wartości umowy eksportowej, do dnia uruchomienia kredytu eksportowego.

3. Kredyt eksportowy może zostać objęty Programem DOKE pod warunkiem ubezpieczenia przez Korporację kredytu udzielonego przez bank zagranicznemu nabywcy lub jego bankowi lub kredytu udzielonego przez krajowego dostawcę zagranicznemu nabywcy w zakresie ryzyka politycznego oraz ryzyka handlowego, wskazanych w ustawie, o której mowa w art. 2 pkt 12.

4. Komitet Polityki Ubezpieczeń Eksportowych, działający na podstawie ustawy, o której mowa w art. 2 pkt 12, może, na uzasadniony wniosek Banku Gospodarstwa Krajowego, udzielić zezwolenia na odstępnie od warunku, o którym mowa w ust. 3, jeżeli Korporacja odmawia ubezpieczenia ze względu na wartość umowy eksportowej.

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1993 r. poz. 127 i 599, z 1994 r. poz. 670, z 1995 r. poz. 231, 702 i 703, z 1996 r. poz. 640, z 1997 r. poz. 722, 776, 780, 926, 943 i 1104, z 1998 r. poz. 905 i 1076, z 1999 r. poz. 499, 596 i 1100, z 2000 r. poz. 805 i 1107, z 2001 r. poz. 92, 459, 580, 639, 858, 995, 1150 i 1324, z 2002 r. poz. 185, 365, 794, 1272, 1387, 1800 i 1803, z 2003 r. poz. 79, 774, 874, 1188, 1302, 1934 i 2277, z 2004 r. poz. 535, 1162 i 2382 oraz z 2007 r. poz. 657.

²⁾ Ustawa utraciła moc z dniem 1 maja 2004 r. na podstawie art. 175 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. poz. 535), która weszła w życie z dniem 20 kwietnia 2004 r.

Rozdział 2

Zasady administrowania Programem DOKE przez Bank Gospodarstwa Krajowego

Art. 4. 1. Dopłaty w ramach Programu DOKE są dokonywane:

- 1) ze środków budżetowych określonych w ustawie budżetowej;
- 2) z oprocentowania, o którym mowa w ust. 4;
- 3) ze środków, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2;
- 4) z oprocentowania środków, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2.

2. Ustawa budżetowa corocznie określa środki, które mogą być w danym roku budżetowym przekazywane na rzecz Banku Gospodarstwa Krajowego w celu udzielania dopłat w ramach Programu DOKE.

3. Środki budżetowe przeznaczone na dopłaty są przekazywane przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych na wyodrębniony rachunek w Banku Gospodarstwa Krajowego, do 5 dnia każdego miesiąca, w kwocie zgodnej z zapotrzebowaniem zgłoszonym z dwumiesięcznym wyprzedzeniem przez Bank.

4. Środki, o których mowa w ust. 3, podlegają oprocentowaniu na zasadach stosowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego dla rachunków bieżących.

Art. 5. 1. W przypadku wyczerpania środków, o których mowa w art. 4 ust. 1, Bank Gospodarstwa Krajowego może wykorzystać środki własne albo zaciągnąć pożyczkę z budżetu państwa lub kredyt bankowy, którego spłatę wraz z odsetkami poręcza działający w imieniu Skarbu Państwa minister właściwy do spraw finansów publicznych.

2. Kredyt, o którym mowa w ust. 1, podlega wraz z odsetkami spłacie ze środków budżetowych, o których mowa w art. 4 ust. 2, w kolejnym roku budżetowym.

Art. 6. Dopłaty, o których mowa w art. 4 ust. 1, są dokonywane przez Bank Gospodarstwa Krajowego, działający w imieniu Skarbu Państwa, na rzecz banków na podstawie zawartych z nimi umów DOKE.

Art. 7. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych zawiera z Bankiem Gospodarstwa Krajowego umowę w sprawie administrowania Programem DOKE, która określa w szczególności:

- 1) tryb przekazywania Bankowi Gospodarstwa Krajowego przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych środków budżetowych przeznaczonych na dopłaty;

- 2) tryb przekazywania przez Bank Gospodarstwa Krajowego ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych okresowych informacji o wysokości przyznanych i wypłaconych dopłat oraz składania rocznego sprawozdania finansowego dotyczącego wykorzystania środków budżetowych przekazanych na dopłaty w danym roku budżetowym;
- 3) zasady prowadzenia rozliczeń między Bankiem Gospodarstwa Krajowego a bankami w ramach umów DOKE;
- 4) warunki wykorzystania środków własnych Banku Gospodarstwa Krajowego w sytuacji, o której mowa w art. 5 ust. 1;
- 5) wynagrodzenie Banku Gospodarstwa Krajowego z tytułu administrowania Programem DOKE.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki, określi, w drodze rozporządzenia, sposób obliczania kosztów finansowania i przyjmowania rynkowej stawki oprocentowania krótkoterminowego dla poszczególnych walut, zasady stosowania stałych stóp procentowych oraz tabelę opłat i prowizji stosowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego w trakcie obowiązywania umów DOKE.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki, może, na wniosek Banku Gospodarstwa Krajowego, udzielić zezwolenia na odstępnie, przy zawieraniu umowy DOKE, od warunków, których spełnienie jest niezbędne dla objęcia kredytu eksportowego Programem DOKE, w zakresie, w jakim nie jest to sprzeczne z umowami międzynarodowymi, których stroną jest Rzeczpospolita Polska.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres przedmiotowy umów eksportowych oraz inne szczegółowe warunki odnoszące się do kredytu eksportowego oraz umów eksportowych, których spełnienie jest niezbędne do objęcia kredytu eksportowego Programem DOKE;
- 2) tryb składania i rozpatrywania wniosków, o których mowa w ust. 3, biorąc pod uwagę potrzebę rozpatrzenia wniosków w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku;
- 3) przypadki, w których Programem DOKE może zostać objęty kredyt udzielony przez bank na finansowanie wydatków lokalnych, związanych z objętą tym Programem umową eksportową.

Rozdział 3

Funkcjonowanie Programu DOKE

Art. 8. 1. Na podstawie zawartej Umowy DOKE, w przypadku gdy wysokość stałej stopy procentowej danego kredytu eksportowego jest:

- 1) mniejsza od jego kosztów finansowania – Bank Gospodarstwa Krajowego jest obowiązany do przekazania bankowi kwoty dopłaty obliczonej zgodnie z Umową DOKE;
- 2) większa od jego kosztów finansowania – bank jest obowiązany do przekazania nadwyżki, obliczonej zgodnie z Umową DOKE, do Banku Gospodarstwa Krajowego.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wysokość marży bankowej dla kredytów eksportowych w zależności od okresu spłaty, kwoty i waluty kredytu eksportowego, a także w zależności od kraju nabywcy oraz kraju siedziby banku, biorąc pod uwagę konieczność pokrycia kosztów pozyskiwania środków finansowych przez banki na krajowym i międzynarodowym rynku finansowym.

Art. 9. 1. Stałe stopy procentowe, w tym w szczególności stopy CIRR, o których mowa w art. 2 pkt 5, dla poszczególnych walut podlegają ogłoszeniu w komunikacie Prezesa Banku Gospodarstwa Krajowego nie później niż 15 dnia danego miesiąca i obowiązują od tego dnia do 14 dnia następnego miesiąca. Komunikat Prezesa Banku Gospodarstwa Krajowego podlega publikacji w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

2. Stałe stopy procentowe, ogłaszane w trybie ust. 1, są stosowane przez Bank Gospodarstwa Krajowego przy składaniu przyrzeczenia określonego w art. 10 ust. 1 pkt 1, przedłużaniu terminu jego obowiązywania oraz podpisywaniu Umowy DOKE w sposób określony w rozporządzeniach, o których mowa w art. 7 ust. 2 i 4.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w terminie do 5 dnia każdego miesiąca, ustala i informuje Bank Gospodarstwa Krajowego oraz Sekretariat Rady OECD o wysokości stałych stóp procentowych dla złotego, w tym w szczególności stóp CIRR. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 10. 1. Objęcie kredytu eksportowego Programem DOKE odbywa się na pisemny wniosek składany do Banku Gospodarstwa Krajowego w drodze dwustopniowej procedury polegającej na:

- 1) uzyskaniu przez wnioskodawcę od Banku Gospodarstwa Krajowego przyrzeczenia podpisania Umowy DOKE z bankiem, zwanego dalej „przyrzeczeniem”;
- 2) podpisaniu Umowy DOKE między Bankiem Gospodarstwa Krajowego a bankiem.

2. Wnioski o przyrzeczenie podpisania umowy przez Bank Gospodarstwa Krajowego mogą składać: krajowy dostawca, zagraniczny nabywca lub bank.

3. Na podstawie uzyskanego przyrzeczenia bank składa wniosek o podpisanie z nim Umowy DOKE. Jeżeli wnioskodawcą był podmiot inny niż bank, to wniosek o podpisanie z nim Umowy DOKE składa bank działający w porozumieniu z wnioskodawcą w terminie 30 dni od podpisania umowy eksportowej.

Art. 11. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe informacje, które powinien zawierać wniosek, o którym mowa w art. 10 ust. 2, a także wykaz dokumentów, które powinny być dołączone do wniosku, i wzór tego wniosku.

2. Wniosek, o którym mowa w art. 10 ust. 2, zawiera w szczególności:

- 1) dane dotyczące banku;
- 2) dane dotyczące krajowego dostawcy;
- 3) dane dotyczące zagranicznego nabywcy;
- 4) szczegółowe informacje na temat planowanej umowy eksportowej;
- 5) szczegółowe informacje na temat planowanego kredytu eksportowego;
- 6) informacje dotyczące planowanego ubezpieczenia kredytu eksportowego przez Korporację.

Art. 12. 1. Bank Gospodarstwa Krajowego bada wniosek, o którym mowa w art. 10 ust. 2, wraz z załączonymi do niego dokumentami, oraz ustala, czy umowa eksportowa oraz umowa kredytu eksportowego albo ich projekty spełniają warunki określone w ustawie oraz rozporządzeniach, o których mowa w art. 7 ust. 2 i 4.

2. W zależności od wyniku ustaleń, o których mowa w ust. 1, Bank Gospodarstwa Krajowego, w terminie 10 dni roboczych od dnia otrzymania wniosku, jest obowiązany do:

- 1) złożenia przyrzeczenia albo
- 2) zwrócenia się do wnioskodawcy o uzupełnienie bądź poprawienie wniosku, albo
- 3) zwrócenia się do Komitetu Polityki Ubezpieczeń Eksportowych o udzielenie zezwolenia, o którym mowa w art. 3 ust. 4, lub do ministra właściwego do spraw

finansów publicznych o udzielenie zezwolenia, o którym mowa w art. 7 ust. 3, albo

4) odmowy złożenia przyrzeczenia.

3. Bank Gospodarstwa Krajowego niezwłocznie zawiadamia wnioskodawcę o czynnościach podjętych zgodnie z ust. 2.

4. Przyrzeczenie zawiera w szczególności:

- 1) wskazanie wnioskodawcy;
- 2) zobowiązanie Banku Gospodarstwa Krajowego do zawarcia z bankiem Umowy DOKE;
- 3) termin obowiązywania przyrzeczenia, który nie może być dłuższy niż 120 dni;
- 4) wysokość stałej stopy procentowej kredytu eksportowego;
- 5) zaakceptowane przez Bank Gospodarstwa Krajowego warunki umowy eksportowej, umowy kredytowej oraz umowy ubezpieczenia kredytu eksportowego.

5. Jeżeli w terminie obowiązywania przyrzeczenia nie zostanie podpisana umowa eksportowa, umowa kredytu eksportowego lub umowa ubezpieczenia kredytu eksportowego przez Korporację, wnioskodawca może wystąpić do Banku Gospodarstwa Krajowego o przedłużenie tego terminu, nie dłużej jednak niż o 60 dni. W takim przypadku ponownie zostaje określona wysokość stałej stopy procentowej kredytu eksportowego.

Art. 13. 1. Wniosek, o którym mowa w art. 10 ust. 3, zawiera:

- 1) dane dotyczące banku;
- 2) dane dotyczące wnioskodawcy, o którym mowa w art. 10 ust. 2, jeżeli jest nim podmiot inny niż bank;
- 3) informację o przyrzeczeniu złożonym przez Bank Gospodarstwa Krajowego;
- 4) wysokość stałej stopy procentowej kredytu eksportowego;
- 5) oświadczenie banku o spełnieniu zaakceptowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego warunków umowy eksportowej, umowy kredytowej oraz umowy ubezpieczenia kredytu eksportowego.

2. Do wniosku bank załącza umowy, o których mowa w ust. 1 pkt 5.

3. Po złożeniu przez bank wniosku, o którym mowa w ust. 1, w terminie obowiązywania przyrzeczenia, Bank Gospodarstwa Krajowego jest obowiązany do podpisania z bankiem Umowy DOKE, jeżeli zaakceptowane przez Bank Gospodarstwa Krajowego warunki umowy eksportowej, kredytu eksportowego oraz

umowy ubezpieczenia kredytu eksportowego nie uległy zmianie bądź na takie zmiany Bank Gospodarstwa Krajowego wyraził zgodę.

Art. 14. Umowa DOKE powinna mieć formę pisemną i określać w szczególności:

- 1) strony umowy;
- 2) zasady prowadzenia okresowych rozliczeń między Bankiem Gospodarstwa Krajowego a bankiem, w tym sposób obliczania kosztów finansowania i przyjmowania rynkowej stawki oprocentowania krótkoterminowego;
- 3) wysokość marży bankowej;
- 4) wysokość stałej stopy procentowej kredytu eksportowego;
- 5) dane dotyczące umowy kredytu eksportowego, w tym wskazanie stron umowy, kwotę udzielonego kredytu, walutę, w której udzielono kredytu, cel, na który kredyt został udzielony, a także zasady i terminy spłaty kolejnych rat kredytu;
- 6) dane dotyczące umowy ubezpieczenia, w tym wskazanie stron umowy, zakres i zasady ubezpieczenia kredytu eksportowego;
- 7) dane dotyczące umowy eksportowej, jej wartości oraz wskazanie stron umowy, jej przedmiotu, terminów wykonania umowy i wysokości zaliczki gotówkowej;
- 8) opłaty i prowizje należne Bankowi Gospodarstwa Krajowego z tytułu wykonywania Umowy DOKE;
- 9) warunki rozwiązania umowy.

Art. 15. Umowa DOKE wygasa z chwilą spłaty kredytu eksportowego lub w przypadku wypowiedzenia przez bank umowy kredytu w następstwie opóźnienia w jego spłacie, rozwiązania umowy ubezpieczenia kredytu eksportowego bądź w przypadku zwrócenia się przez bank do Korporacji z żądaniem wypłaty kwoty ubezpieczenia.

Art. 16. Przepisów ustawy nie stosuje się do umów eksportowych zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy i obowiązujących nadal po jej wejściu w życie.

Art. 17. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia³⁾.

³⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 18 lipca 2001 r.